

H14 – Porsimisosaston tarkkailu – emakot, porsaet, osasto ja karsina

Tarkista porsimiskarsinat päivittäin

Ennen jokaisen karsinan tarkistamista, huomioi ilmasto (kylmä/kuuma/vetoo). Sen jälkeen:

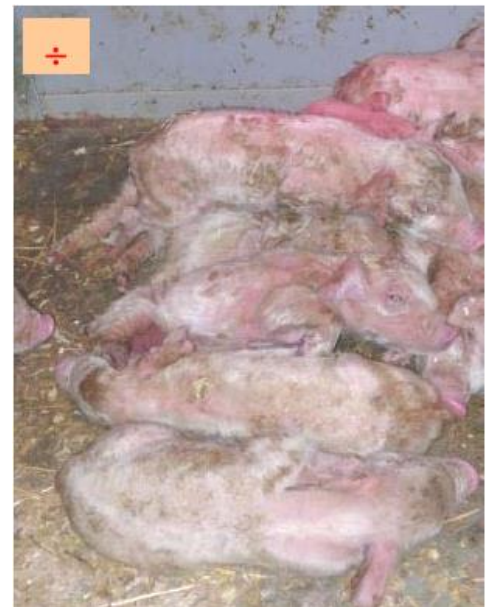
1. Seiso karsinan edessä ja muodosta kokonaiskuva porsaiden makuukäyttäytymisestä ja emakon käyttäytymisestä.
2. Tarkista emakon terveys
3. Tarkista emakon ja porsaiden ruokinta ja veden saanti
4. Nosta porsaspesän katos ylös
5. Tarkista porsaspesän olosuhteet
6. Pakota kaikki porsaet jalkeille
7. Tarkista porsaiden terveys ja lääkitse, jos tarvetta
8. Päätä mitä pitää tehdä porsaille, jotka eivät kasva
9. Tarkista tarvitseeko porsimishäkki säätämistä

Porsaiden tarkkailua porsitusosastossa

Huolimaton tarkkailu porsitusosastossa voi näkyä:

- kuolleisuuden nousuna, niveltulehduksista tai muista sairauksista johtuen.
- Kuolleisuuden ja pahnueen epätasaisuuden lisääntymisenä, koska tarpeellisia siirtoja ja tasauksia ei ole tehty ajoissa.
- puutteellista tietoa miten ja milloin puuttua sairaiden, tai heikkojen porsaiden hoitoon
- sairaat emakot eivät saa hoitoa

Porsaet olisi pitänyt hoitaa ajoissa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Lisäkommentteja – Porsimisosaston tarkkailu

On tärkeätä tarkistaa **kaikki** porsaat päivittäin. Aloita aina nuorimmista porsaista infektioriskin takia. 0-7 päivän ikäiset porsaat jäävät nopeasti muiden jälkeen. Jotta nämä porsaat selviävät, ne on siirrettävä ½-1 päivän aikana. Myös vanhempien porsaiden tarkkailu on tärkeää. Porsas, jolla on akuutti sairaus, on hoidettava ajoissa. Porsas, jolla on alkava niveltulehdus voi parantua ainoastaan, jos hoito aloitetaan sairauden alkuvaiheessa.

1. Ensivaikutelma karsinasta antaa usein hyvän kuvan tilanteesta. Erikokoiset porsaat, porsaat jotka kiertelevät utareen ympärillä, porsaat jotka makaavat päällekkäin kasassa, tai emakko joka makaa mahallaan, ovat merkkejä siitä, että jokin on vialla.
2. Tarkista onko emakolla punoitusta utareessa, jalkaongelmia, lapavaurioita, mikä on fyysinen kunto jne. ja aloita hoito, jos on tarvetta. Katso H25 – Lapavaurioiden ennaltaehkäisy ja hoito, sekä H15 – Emakon sairaudet ja hoito.
3. Tarkista päivittäin onko porsaiden ruokintakaukalo tyhjä. Säädä ruokintamäärää (katso H23 – Porsaiden ruokinta). Tarkista myös emakon ruokinnan toimivuus.
4. Jos porsaat eivät nouse ylös tarkkailun aikana, pakota ne ylös, jotta voit tarkkailla niitä kunnolla.
5. Tarkista onko porsaspesä kuiva, kuuma, kostea tai märkä. Tarkista myös vetäkö karsinassa. Katso H13 – porsaiden ympäristö.
6. Vaikka porsaat makaavat vierekkäin katoksen alla porsaspesässä ja näyttävät terveiltä on tärkeää, että ne nousevat ylös ja kävelevät tarkistuksen aikana, jotta mahdolliset jalkaongelmat yms. löydetään ajoissa. **Muista: kun porsaat makaavat karsinassa voit nähdä, että ne ovat siellä, mutta et voi nähdä onko niissä mitään vikaa.**
7. Jos porsaiden kuolleisuus on korkealla, kirjaa porsaiden kuolinsyyt tietyinä jaksona, katso liite 17 – Kuolleiden porsaiden kirjaaminen. Jos porsasta on lääkitty oikein, mutta se ei vastaa hoitoon, arvioi onko tarpeen jatkaa lääkitsemistä vai täytyykö porsas lopettaa (katso myös H16 – Porsaiden sairaudet ja hoito).
8. Porsaat joiden selkäranka näkyy terävänä ja kyljet ovat kuopalla, eivät saa tarpeeksi ruokaa. Ne on siirrettävä toiselle jatkoemakolle välittömästi. (Katso H12 – Sijaisemo heikentyneille porsaille) Jos emakko ei enää tuota maitoa, eli jos koko pahnue näkee nälkää, etsi toinen emakko, jolla on yhtä monta vahvaa porsasta ja vaihda nämä kaksi pahnuetta. Näin heikot porsaat saavat maitoa ja vahvat porsaat voivat stimuloida huonon emakon maidon tuotantoa. Katso H11 – Pahnueen vaihto.
9. Säädä porsimishäkkiä leveämmäksi heti kuin porsaat alkavat liikkua (3-5 päivää). Riittävä tila utareella imetyksen aikana voi lisätä maidon tuloa jopa 25 %.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin